

Závěť plánuje sepsat už třetina obyvatel Česka. Z těch odkázaných Člověku v tísní se financují programy v Africe i Česku

19.9.2023 - | Člověk v tísní

Podle průzkumu agentury Ipsos se od roku 2016 zvýšil počet lidí, kteří chtějí sepsat závěť, nebo ji už sepsali, z dvaceti pěti na třicet dva procent. Rostoucí zájem o institut závěti dokládají i čísla z informací Notářské komory ČR. V roce 2015 bylo u notáře sepsáno 17 300 závětí a v loňském roce už o téměř 10 tisíc více - tedy 27 295. Stoupá také počet Čechů, kteří přemýšlí, jak naložit se svým majetkem, aby předešli sporům o pozůstalost. Svou roli mohla sehrát i pandemie covidu, která přiměla k uvažování o sepsání závěti čtrnáct procent respondentů.

„U každého, kdo se rozhodl nám nějakou část majetku odkázat a my se o tom dozvíme ještě za života, jde o velmi osobní vztah. Jedna zůstavitelka mi po sepsání závěti říkala, že konečně může klidně spát. Zároveň jde o lidi, kteří druhým pomáhali už za života a chtějí vlastně pokračovat i po smrti,“ říká Tomáš Vyhnálek, vedoucí oddělení fundraisingu Člověka v tísní.

Nejvíce závětí plánují ženy (35 % oproti 30 % mužů) a lidé v nejvyšší věkové kategorii nad 66 let, kdy ji plánuje třicet osm procent z nich. U starších lidí rapidně přibývá i počet reálně sepsaných závětí (na 11 % oproti mladší věkové skupině, kde ji deklaruje sepsanou jen 4 % respondentů). Nejvíce ji pak chtějí řešit domácnosti s nejvyšším příjmem. Necelé procento obyvatel (0,7 %) pak v závěti podle průzkumu pamatovalo na dobročinné organizace. U respondentů, kteří nevládním organizacím již každý měsíc přispívají, to ale byla čtyři procenta. Přes deset procent z aktuálních dárců to pak plánuje.

„Průzkumy opakovaně ukazují, že Češi jsou štedrým národem. Například podle posledního World Giving Indexu (za rok 2021) se filantropie v České republice umístila na velice solidním 13. místě ze 119 sledovaných zemí světa. Za rok 2021 jsme dokonce nejrychlejšími meziročními skokany. České darování ale neroste jen v jednorázové pomoci při krizích, jako bylo tornádo v roce 2021 nebo vloni fenomenální solidarita s Ukrajinou. Náš poslední průzkum ukázal, že lidé v ČR jsou postupně otevřenější i méně obvyklým cestám podpory dobročinnosti, jako jsou právě závěti,“ říká Jan Gregor z koalice Za snadné dárčovství.

Pokud máte zájem odkázat část svého dědictví Člověku v tísní, více informací najdete v našem článku.

Člověku v tísní lidé přispěli dohromady přes 30 milionů, čtvrt miliardy propadne každý rok státu

Každý rok připadne státu majetek v hodnotě kolem čtvrt miliardy z jmění občanů, kteří neměli žádné dědice ze zákona ani ze závěti. Jen za loňský rok to bylo podle údajů Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových 263 milionů korun. Podle průzkumu přitom 74 % lidí souhlasí s tím, že pro lidi, kteří nemají blízké příbuzné, může být příjemnější odkázat majetek dobročinné organizaci než ho nechat propadnout státu.

„Někdy nemají přímé dědice nebo si chtějí vypořádat majetek a předejít rodinným sporům. Často jsou mezi zůstaviteli i poměrně mladí lidé, padesátníci i šedesátníci,“ říká Tomáš Vyhnálek, vedoucí oddělení fundraisingu Člověka v tísní. „U každého, kdo se rozhodl nám nějakou část majetku odkázat a my se o tom dozvíme ještě za života, jde o velmi osobní vztah. Jedna zůstavitelka mi po sepsání závěti řkala, že konečně může klidně spát. Zároveň jde o lidi, kteří druhým pomáhali už za života a chtějí vlastně pokračovat i po smrti,“ říká Tomáš Vyhnálek. Jen Člověku v tísní lidé v závěti v posledních několika letech odkázali přes třicet milionů korun. Deset milionů korun na pomoc dětem v Africe nebo činžovní dům na Žižkově, z jehož výtěžku může organizace pomáhat potřebným.

Poplatek ze sepsání závěti vám může být proplacen

Koalice Za snadné dárcovství za finančního přispění Nadace Via při příležitosti Mezinárodního dne závěti vyhláší každoročně Měsíc dobročinné závěti. V období od 13. září do 13. října 2023 dárčům a dárkyním, kteří ve své poslední vůli pamatují na dobročinnou organizaci blízkou jejich srdci, proplatí notářský poplatek za sepsání závěti. Cílem je upozornit, že prostřednictvím dobročinné závěti lze konat dobré skutky jak za života, tak i po něm. Věnovat lze peníze, nemovitosti, cenné papíry.

Českou iniciativu nazvanou Závěť pomáhá, realizuje koalice Za snadné dárcovství sdružující přes třicet neziskových organizací (např. Amnesty International ČR, Armáda spásy, Člověk v tísní, Domov Sue Ryder, Lékaři bez hranic, Post Bellum nebo Zdravotní klaun). Tato platforma pracuje na rozvoji individuální filantropie v České republice, vedle osvětové kampaně Závěť pomáhá uskutečňovala Daruj pravidelně na podporu pravidelného dárcovství a další aktivity.

<https://www.clovekvtisni.cz/zavet-planuje-sepsat-tretina-obyvatele-ceska-cloveku-v-tisni-odkazali-darci-pres-30-milionu-10668gp>